

رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	تعداد صفحه: ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۱۸	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	http://aee.medu.ir	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۱	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد: الف) ابن سینا مؤسس فلسفه اسلامی یا نبوی است. ب) فخر رازی انتقاد از فلسفه را وظیفه شرعی خود می دانست. ج) از نظر شیخ اشراق، هر مشرق نفس نسبت به مشرق بالاتر در حکم مشرق است. د) فلاسفه بعد از سهروردی، انوار مدبر را «عالم مثال» یا «عالم ملکوت» نامیده اند. ه) متکلمان برای عقل در کنار دین، ارزش مستقل قائل هستند. و) وجود، امری واحد است و در مورد هر چیزی به کار رود، معنایی یکسان دارد. یعنی مفهوم وجود، مشترک معنوی است. ز) براساس نظر برخی از فلاسفه غرب، «علیت» رابطه ای جعلی و قراردادی میان حوادث جهان است. ح) از نظر خاور شناسان با مرگ «ابن رشد» حیات فلسفی مشرق زمین خاموش شده است.	۲
۲	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید: الف) در میان اقسام وجود اگر موضوع، ذاتی باشد که نه از وجود ایا دارد و نه از عدم، آن موضوع را «..... الوجود» می نامند. ب) علت شرط لازم و کافی برای به وجود آمدن معلول است. ج) فارابی در برهان تسلسل علل، از اصل تقدم استفاده کرده است. د) در دیدگاه فارابی، نسبت رئیس مدینه فاضله به مدینه، مانند نسبت به طبیعت است. ه) در میان متکلمان، مکتب کلامی نهضتی ضد عقلی بود. و) طبق نظر سهروردی آنان که هم در صور برهانی و هم در اشراق و عرفان به حد کمال رسیده اند «.....» نامیده می شوند. ز) حکما کلام را «حکمت» و فلسفه را «حکمت برهانی» نامیده اند. ح) طرفداران «اصالت وجود»، ماهیت را نتیجه انتزاع ذهن و امری می دانند.	۲
۳	هریک از موارد سمت راست با کدام یک از گزینه ها در سمت چپ مرتبط است؟ الف) برای تبیین نظام آفرینش از قاعده امکان اشرف استفاده کرد. ب) کلام شیعه را به اوج خود رساند. ج) حکمت متعالیه را بنیان نهاد. د) نویسنده کتاب «اصول فلسفه و روش رئالیسم» است. ۱- ملاصدرا ۲- محی الدین عربی ۳- خواجه نصیر الدین طوسی ۴- علامه طباطبایی ۵- سهروردی	۱

به سؤال های زیر، پاسخ کوتاه بدهید:

۴	خاستگاه فلسفه اسلامی را در کجا باید جستجو کرد؟	۰/۵
۵	موضوع مابعدالطبیعه یا فلسفه چیست؟	۰/۵
۶	نام مرکزی که هارون به توصیه وزیر خود، برای تجمع اهل علم و فلسفه تأسیس کرد، چه بود؟	۰/۵
۷	متکلمان اسلامی «ملاک نیازمندی معلول به علت» را چه می دانند؟	۰/۵

(ادامه سؤالات در صفحه دوم)

رشته: ادبیات و علوم انسانی – علوم و معارف اسلامی	سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	تعداد صفحه: ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۳/۱۸	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۸	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir		

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد).	نمره
------	--------------------------	------

۸	از اصل «ضرورت علی و معلولی» چه نتیجه‌ای گرفته می‌شود؟	۰/۵
۹	مبحث چهارم از سلوک عقلی ملاصدرا که با سفر چهارم عرفا یعنی «سفر فی الخلق بالحق» مطابق است، به چه موضوعاتی اختصاص دارد؟	۰/۵
۱۰	علامه طباطبائی با توجه به کدام نوع علم، رابطه نفس انسان را با افعال و حالات خود، بدون واسطه می‌داند؟	۰/۵
۱۱	ویژگی‌های سنت فلسفی فلاسفه اسلامی را نام ببرید. (سه مورد)	۰/۷۵
هر یک از اصطلاحات زیر را در یک سطر تعریف کنید:		
۱۲	(الف) قدیم	۰/۵
	(ب) ارباب انواع	۰/۷۵
	(ج) علم حصولی	۰/۵
	(د) معلوم بالذات	۰/۷۵
به سؤال‌های زیر، پاسخ کامل بدهید:		
۱۳	آیا از نظر حکما «شکاک واقعی» وجود دارد؟ چرا؟	۰/۷۵
۱۴	نظر ابن سینا در مورد آنچه در طبیعت، «شر و بدی» نامیده می‌شود، چیست؟	۱
۱۵	برخوردهای فکری عرفا و متکلمان با فلاسفه، چه تأثیری بر سرنوشت فلسفه اسلامی گذاشت؟	۱
۱۶	نظر ملاصدرا درباره «رابطه عقل و دین» چیست؟	۱
۱۷	نام نظریه ملاصدرا در پاسخ به مسأله «ملاک نیازمندی معلول به علت» چیست و بر اساس این نظریه «صمد» چگونه موجودی است؟	۱/۵
۱۸	با توجه به مبانی حکمت متعالیه، منظور از «تشکیک وجود» چیست؟	۱
۱۹	در صورت اعتقاد به «اصالت ماهیت» سیمای جهان چگونه ترسیم می‌شود؟	۱
۲۰	یکی از انتقادهایی را که به نظریه مخالفان اصل علیت وارد است، بیان کنید.	۱
۲۰	جمع نمره	۲۰
سربلند و پیروز باشید.		

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۸ صبح		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تعداد صفحه: ۲		تاریخ امتحان: ۱۳۹۸ / ۰۳ / ۱۸			
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۸				مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			
ردیف		راهنمای تصحیح					نمره
۱	الف) غلط (ص ۶۷) ب) صحیح (ص ۸۷) ج) غلط (ص ۱۰۹) د) صحیح (ص ۱۰۲) هـ) غلط (ص ۱۲۳) و) صحیح (ص ۱۳۰) ز) صحیح (ص ۱۴۰) ح) صحیح (ص ۱۵۱) (هر مورد ۰/۲۵)					۲	
۲	الف) ممکن (ص ۳۴) ب) تائمه (ص ۴۱) ج) علت بر معلول (ص ۴۳) د) عقل فعال / عقل دهم (ص ۶۴) هـ) اشاعره / اشعری (ص ۸۴) و) حکیم متأله (ص ۹۴) ز) جدلی (ص ۱۱۵) ح) اعتباری (ص ۱۲۹) (هر مورد ۰/۲۵)					۲	
۳	الف) ۵- سهروردی (ص ۱۰۰) ب) ۳- خواجه نصیرالدین طوسی (ص ۱۱۵) ج) ۱- ملاصدرا (ص ۱۲۳) د) ۴- علامه طباطبایی (ص ۱۳۸) (هر مورد ۰/۲۵)					۱	
۴	متن اسلام یا بطن اسلام (ص ۱۵)					۰/۵	
۵	وجود محض یا مطلق وجود یا وجود بدون قید و شرط یا وجود (ص ۴)					۰/۵	
۶	بیت الحکمه یا خزانه الحکمه (ص ۲۱)					۰/۵	
۷	حدوث (ص ۳۸)					۰/۵	
۸	تخلف ناپذیری یا حتمیت نظام هستی یا وجوب یا قطعیت (ص ۴۷)					۰/۵	
۹	مباحث نفس (۰/۲۵) و معاد (۰/۲۵) (ص ۱۲۵)					۰/۵	
۱۰	علم حضوری (ص ۱۴۲)					۰/۵	
۱۱	۱- تفکر و اخلاق ۲- پیوند سازمانی ۳- وسعت نظر (ص ۱۵۲ تا ۱۵۴)					۰/۷۵	
۱۲	الف) سابقه نیستی ندارد / نیستی مقدم بر هستی برایش فرض نمی شود. (ص ۳۹) ب) زنجیره‌ای عرضی از فرشتگان / هم رتبه و هم درجه‌اند. / نسبت به هم جنبه وجودبخشی ندارند. / تدبیر امور طبیعت بر عهده ایشان است. (ص ۱۰۲) (ذکر سه مورد کافی است) ج) علم به اشیاء و امور خارجی که از طریق صورت‌های علمی / ذهنی حاصل می‌شود. (ص ۱۰۴) د) آنچه واقعیت آن نزد ما حاضر باشد / با علم حضوری به آن علم داریم. / علم ما به آن مستقیم / بی واسطه است. (ص ۱۰۵) (ذکر سه مورد کافی است)					۲/۵	

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فلسفه ۲	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۲	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸ / ۰۳ / ۱۸	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح		
نمره			
۱۳	خیر (۰/۲۵) زیرا شکاک‌ترین شکاکان هم در عمل ناچار از واقع بینی و قبول اصل واقعیت می باشد. (۰/۵) (ص ۲۸)	۰/۷۵	
۱۴	طبیعت هر شیء، آن را به سوی کمال سوق می دهد (۰/۲۵) آنچه به نظر ما شرّ و بدی یا نقص بعد از کمال است (۰/۲۵) مانند سیل، طوفان، زلزله، پژمردن گل و (۰/۲۵) برای حفظ تعادل طبیعت لازم است / زمینه ساز خیر و کمال بالاتر است. (۰/۲۵) (ص ۷۶)	۱	
۱۵	به فلسفه اسلامی تحرک / رونق بخشیدند (۰/۵) افق های تازه ای پیش روی فلاسفه گشودند. (۰/۵) (ص ۱۱۳)	۱	
۱۶	عقل و دین حقیقت واحدی هستند / از یک منبع سرچشمه گرفته اند. (۰/۵) اگر عقل بدرستی حرکت کند، به نتیجه ای خلاف دین نمی رسد و بالعکس. (۰/۵) (ص ۱۲۳)	۱	
۱۷	فقر وجودی (۰/۵) اگر وجودی در مرتبه خود از چنان شدتی برخوردار باشد (۰/۲۵) که هیچ نقص و ضعفی در آن قابل تصور نباشد (۰/۲۵) غنای ذاتی دارد (۰/۲۵) و بی نیاز مطلق است. (۰/۲۵) (ص ۱۳۲)	۱/۵	
۱۸	وجود، حقیقتی واحد است (۰/۵) اما شدت و ضعف دارد / دارای درجات مختلف است. (۰/۵) یا: اختلاف موجودات ناشی از شدت و ضعف مرتبه وجودی آنهاست (۰/۵) ولی همه موجودات در اصل وجود با هم وحدت دارند. (۰/۵) (ص ۱۳۱)	۱	
۱۹	یک جدول با خانه های بی شمار (۰/۵) که هر خانه شکل و اندازه ای متفاوت دارد. (۰/۵) (ص ۱۳۰)	۱	
۲۰	۱- اگر ریشه اعتقاد به علیت، تعاقب دو حادثه باشد، باید میان همه حوادثی که در پی یکدیگر تکرار می شوند، رابطه علیت برقرار باشد. ۲- اگر تکرار حوادث متوالی ما را به علیت منتقل می کند، پس باید بین تکرار و علیت، رابطه علیت برقرار باشد. (ذکر یک مورد کافی است) (ص ۱۴۰ و ۱۴۱)	۱	
	جمع نمره	۲۰	

توجه :

بیان پاسخ‌های درست به زبان ساده و یا با عباراتی غیر از الفاظ کتاب درسی نیز قابل

قبول می‌باشد.

با تشکر

خدا قوّت

